

Bijdrage CDA uitgesproken door fractievoorzitter Carla Hilverda-van Leeuwen tijdens de algemene beschouwingen op 6 november 2025 over de begroting 2026 ev.

Voorzitter, allereerst een hartelijk dank aan eenieder die aan de begroting heeft meegewerkt. De begroting voor 2026 is met 2 ton overschot sluitend gemaakt. Aan deze begroting is een heel proces voorafgegaan om te komen tot een kadernota die sluitend moest worden. Dit heeft moeten leiden tot belastingverhogingen, bezuinigingen bij de GR'n en het schrappen van taken of aanpassing van beleid. Gelukkig is er nog een bijstelling vanuit het rijk gekomen voor de jeugdzorg anders was de financiële opgave voor Teylingen nog veel groter geweest. Het lek is nog niet boven. Voor 2027 t/m 2029 zijn er nog steeds financiële uitdagingen, terwijl er ook de komende jaren opgaven op ons afkomen zoals de vervanging van het zwembad de Wasbeek, de voorzieningennota, het integraal huisvestingsplan en de actualisatie van de beheerplannen.

Een forse uitdaging zit ook in de steeds hogere kosten van jeugdhulp. Het CDA is blij dat de taskforce is ingezet en de Verordening Jeugdhulp wordt vernieuwd. Het CDA wil vooral blijven inzetten op preventie. Een mooi voorbeeld is de gemeente Veendam (ik adviseer u om de uitzending van EenVandaag over dit onderwerp eens terug te kijken). Veendam heeft gekozen voor een ingrijpende herstructurering van de jeugdzorg, de meest voorkomende vormen van jeugdhulp zijn in één opdracht gebundeld en vervolgens uitgevoerd door een klein consortium van samenwerkende partijen. Jeugdhulp is laagdrempeliger en sneller beschikbaar. Kleine problemen blijven klein en zwaardere zorg wordt minder vaak nodig. In 2,5 jaar tijd zijn de wachttijden volledig verdwenen. Dit model bewijst dat het goed mogelijk is om tot betere jeugdhulp en lagere kosten te komen. Het CDA adviseert het college deze best practice goed op toepasbaarheid voor Teylingen te toetsen en daar eens koffie te drinken.

Onze financiële buffer, de algemene reserve, is de afgelopen jaren door maatschappelijke investeringen flink afgebouwd. Er is door de gemeenteraad een ondergrens afgesproken van de algemene reserve die nu al in zicht is. Kortom de komende raadsperiode moet zorgvuldig met de schaarse middelen van Teylingen worden omgegaan. Niet alles kan, keuzes zijn nodig. Er worden 1.000 bomen geplaatst in Teylingen en dat is heel goed voor onze leefomgeving en de klimaatverandering, maar daar zitten geen geldbomen tussen.

In dit kader is het onderzoek van Jos Blank, directeur van IPSE (publieke sector efficiënte studies) en hoogleraar in Rotterdam en Delft wat vorige week in het blad Binnenlands Bestuur is gepubliceerd interessant. Hij merkt op dat door de overheid met geld gesmeten wordt. Het grote probleem is dat politici van nature de neiging hebben om altijd meer uit te geven omdat ze geloven dat kwaliteit

geld kost. Weer een onderzoek, laten we dat maar doen. De overheid verspilt graag, terwijl efficiëntie en kwaliteit hand in hand kunnen gaan. Twee onderzoeken in 1 jaar over de parkeerdruk op de stationslocatie in Voorhout is volstrekt overbodig. En hoe lang is Teylingen al niet bezig met de centrumvisie? De inwoners betalen de prijs. Dat kan dus sneller en beter.

Het CDA staat voor solide financieel beleid. Inkomsten en uitgaven moeten met elkaar in balans zijn. Het CDA denkt aan de toekomst van de volgende generaties. De stoel achter mij geeft hun aanwezigheid weer. Wij willen een Teylingen doorgeven waar het fijn is om te wonen en te leven, kinderen op de fiets naar school kunnen. Waar niet alles is vol gebouwd en de dorpen niet aan elkaar zijn gegroeid. Er moeten open groene gebieden blijven met weidevogels, graslanden en onze inwoners moeten kunnen blijven genieten van de natuur, kunnen wandelen en hard blijven lopen. De bollenstreek moet bollenstreek blijven. Teylingen moet Teylingen blijven.

Voortgang op het nemen van klimaatmaatregelen en duurzaamheid is belangrijk, wij willen goed rentmeester zijn op ons mooie gebied. Het CDA vraagt om actie van het college op het gebied van duurzaamheid in de resterende periode. Of we het nu leuk vinden of niet de klimaatverandering is gaande. Hittestress en wateroverlast maken we regelmatig mee. We kunnen onze ogen niet sluiten, actie is nodig. Schoon drinkwater, heel actueel, krijg je ook niet vanzelf. Het CDA zet in op zon op dak en langs infrastructuur, geen zonneweides en windmolens waar geen ruimte in Teylingen voor is.

Op het gebied van wonen is er de afgelopen jaren veel gebeurt en in gang gezet. Dat moet ook gezien de woningnood. Het CDA wil dat er gebouwd wordt voor alle doelgroepen, van starters tot woningen voor ouderen en zorgwoningen. De Bloementuin is klaar, Nieuw Boekhorst is volop in ontwikkeling, Langeveld staat is de steigers. Wij zien mogelijkheden voor inbrei locaties in wijken zoals bijvoorbeeld de herontwikkeling van de Hortuslaan die gestart is, het oude dorp in Voorhout en de bomenbuurt in Sassenheim. De oude wijken moeten vitaal blijven/worden, een impuls krijgen, verduurzamen en er aantrekkelijk uitzien. Het CDA wil voldoende scholen juist in de oude wijken houden, op loop- en beperkte fietsafstand voor kinderen zodat oud en jong daar door elkaar blijft en gaat wonen. Zoals u weet is het CDA geen voorstander van bouwen op (ja daar is die weer) de stationslocatie in Voorhout. Ik word daar veel op aangesproken in het dorp. Wij zien kansen voor dit gebied. De parkeerdruk zal nog verder toenemen door de bouw van grote wijken, er zijn kansen voor ontwikkeling van groen in dit laatste open stuk in het centrum van Voorhout.

Het CDA vindt dat we zuinig moeten zijn op de sociale cohesie en lokale initiatieven in de dorpen. Een paar jaar geleden stonden we nog hoog in de ranglijst beste gemeente, die tijd is voorbij, daar moet dus aan gewerkt worden. We constateren een toename van criminaliteit, gespuis op straat, gevoel van onveiligheid en woninginbraken. Ook verkeersveiligheid moet meer aandacht krijgen. Voorzieningen zoals het zwembad, sportvelden, muziek en cultuur zijn belangrijk voor de sociale samenhang, daar moeten we in blijven investeren.

Een tweetal moties dienen wij gezamenlijk in

Motie 6% op de GR HLT: (samen met de VVD): Hierin roepen wij het college op om bij de kadernota 2027 te komen met inhoudelijk voorstellen om alsnog 2 % extra te bezuinigen, (zodat ook deze gezamenlijke regeling HLT tot een bezuiniging komt van in totaal 6%).

Motie Online begrotingsportaal:

Het financiële pakket moet vernieuwd worden en dan is het ook goed dat wij onze wensen uitspreken. Er moet wat het CDA betreft echt verbetering komen in de leesbaarheid van de begroting. En dat geldt zowel voor de cijfers (financieel pakket) als ook voor de tekst. Een leeswijzer met jaartallen voor vorig jaar en geen duidelijk verwijzingen daar moet het college echt alert op zijn. Geen visitekaartje om dat zo op de website te plaatsen, neemt de inwoners ook niet serieus.

Voorzitter, ik sluit af en resumeer:

Het CDA staat voor onze inwoners, wij willen Teylingen weer hoog op de ranglijst waar het fijn blijft om te wonen. Voldoende aandacht voor verkeersveiligheid en aanpak van crimineel gedrag. Onze eigen ouderen en jongeren verdienen een goede plek in onze gemeente. Onze kernen Voorhout, Sassenheim en Warmond moeten groene herkenbare dorpen blijven binnen de drukke randstad waar je rustig kan blijven wonen en recreëren.

Het CDA kan instemmen met de beslispunten.

Wij geven het college mee om goed op de winkel te passen en met creatieve oplossingen te komen om de financiële gaten in de toekomst te dichten.
Dankuwel voorzitter

